JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(sediul Râșcani)
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev 3, MD-2068
Email: jrc@justice.md; Tel.: /+373 22/ 43-80-02
www.jc.instante.justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL RÎȘCANI
Ieșire Nr. 06-1-2900
"23" octombrie 2026

Dosarul nr. 3-864/2025
2-25042768-12-3-31032025

Curții Constituționale a Republicii Moldova,
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28
e-mail: secretariat@constcourt.md

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, Vă expediază copia încheierii nr. 3-864/2025 (2-25042768-12-3-31032025) din 23 octombrie 2026 cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei „pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice" din art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și a sintagmei „de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale" din art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, în cauza de contencios administrativ înaintată de SRL „Edineț-gaz" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terț SRL „Chișinău-gaz", privind anularea hotărârii Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 768 din 19 decembrie 2024, în partea pct. 3.

Anexe:
- Copia încheierii din 23 octombrie 2026 pe 4 file;
- Copia cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 4 file;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 10 file;
- Copia cererii de chemare în judecată cu anexe pe 36 file;
- Copia referinței cu anexe pe 12 file.

Judecătorul Ina Pruteanu

09:30
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 2358
"04" 11 2026

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
MD – 2004, mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Prezentată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituţie

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.2. Persoană juridică

S.R.L. "Edineț-gaz"

Or.Edineț, str. N.Testemițeanu 28

2. Numele administratorului – Igori Nepeivoda

4. Reprezentant prin procură – Alexandr Iațiuc

Calitatea procesuală – reclamant.

A.3. Instanța de judecată

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

Ina Pruteanu

mun. Chișinău, str. Kiev, 3

Telefonul - (022) 44-53-17; 43-82-98; 45-08-61

E-mail-ul - jrc@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

În fapt, reieșind din materialele cauzei, la data de 02.07.2024, în cadrul S.R.L. „Chișinău-gaz" a parvenit Delegația de control a Agenției Naționale de Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE), nr. 5 din 24.06.2024, fiind stabilite următoarele sarcini:

1) Verificarea procedurilor de achiziții la care au fost desemnate câștigătoare companiile „Agronordteh-M" S.R.L. și „Multienergo" S.R.L. în perioada 2021-prezent. Controlul executării contractelor semnate cu aceste companii.;
2) Motivul includerii ca criteriu de calificare a ofertanților a certificatului de vizită în teren și examinarea obiectului.

La data de 19.09.2024, în cadrul S.R.L. „Chișinău-gaz" a parvenit solicitarea ANRE nr. 07-02/4594 din 18.09.2024, însoțită de Raportul privind rezultatele controlului inopinat (în continuare – Raport), pentru contrasemnare și returnare.

Conform Raportului, perioada supusă controlului este de la 01.01.2021-31.05.2024. **Scopul controlului inopinat a fost verificarea procedurilor de achiziții și controlul executării contractelor, invocând necesitatea verificării „eficienței procedurilor de achiziție și a principiului eficiență maximă la costuri minime".**

S.R.L. „Chișinău-gaz", nefiind de acord cu concluziile Raportului prezentat, prin scrisoarea nr. 1962 din 10.10.2024, a înaintat o opinie separată asupra acestuia. Cu toate acestea, ANRE a lăsat fără examinare opinia separată înaintată de S.R.L. „Chișinău-gaz", fără a oferi o motivație în acest sens.

În consecință, la data de 27.12.2024, în adresa S.R.L. „Edineț-gaz-gaz" a parvenit Hotărârea ANRE nr. 768 din 19.12.2024 privind rezultatele controlului inopinat efectuat la titularul de licență S.R.L. „Chișinău-gaz" în perioada 01.01.2021-31.05.2024 (în continuare – Hotărârea ANRE nr. 768/2024), prin care s-a hotărât:

"1. Se ia act de Raportul privind controlul inopinat efectuat la titularul de licență S.R.L. „Chișinău-Gaz" pentru perioada 01.01.2021-31.05.2024.

2. Se obligă S.R.L. „Chișinău-Gaz" să sporească transparența, eficacitatea și credibilitatea procesului de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor, utilizate în activitatea licențiată, astfel încât să fie respectat pe deplin principiul eficienței maxime la cheltuieli minime prevăzut la art. 15 alin.(6) din Legea nr.108/2016 cu privire la gaze naturale.

3. Departamentul gaze naturale și energie termică la ulterioara actualizare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale:

- va diminua la titularul de licență S.R.L. „Chișinău-Gaz" valoarea investițiilor realizate în anul 2023 cu 669,75 mii lei și amortizarea anuală aferentă lucrărilor de construcție a punctelor de reglare gaze, în corespundere cu Anexa nr.1 la prezenta Hotărâre;

- va diminua la titularii de licență valoarea costurilor materiale din cadrul costurilor de bază, conform Anexei nr.2 la prezenta Hotărâre.

4. Prezenta Hotărâre se va aduce la cunoștință titularilor de licență menționați în anexa nr. 2 la prezenta Hotărâre.

5. Prezenta Hotărâre și Raportul privind controlul inopinat al activității licențiate desfășurate de către titularul de licență S.R.L. „Chișinău-gaz" pentru perioada 01.01.2021-31.05.2024 se remit Serviciului de Informații și Securitate pentru examinare și emiterea deciziilor ce se impun.

6. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Departamentului licențiere, monitorizare și control și Departamentului de gaze naturale și energie termică.

7. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă, în termen de 30 zile de la notificarea acesteia.".

Ulterior, la data de 21.01.2025, S.R.L. „Edineț-gaz" a înaintat cererea prealabilă cu privire la anularea Hotărârii ANRE nr. 768/2024 „privind rezultatele controlului inopinat efectuat la titularul de licență S.R.L. „Chișinău-gaz", în partea pct. 3 care afectează drepturile S.R.L. „Edineț-gaz", ce se referă la faptul că „Departamentul gaze naturale și energie termică, la ulterioara actualizare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale va diminua cu 1 796 431,36 lei la titularul de licență S.R.L. „Edineț-gaz", valoarea costurilor materiale din cadrul costurilor de bază, conform Anexei nr.2 la prezenta Hotărâre".

Prin răspunsul nr.06-01/1151 din 03.03.2025, ANRE a respins cererea prealabilă menționată supra, ca fiind neîntemeiată.

În acest sens, la data de 31.03.2025, S.R.L. „Edineț-gaz" a depus cererea de chemare în judecată cu privire la anularea Hotărârii ANRE nr. 768/2024 în partea ce afectează drepturile titularului de licență S.R.L. „Edineț-gaz".

În consecință, S.R.L. „Edineț-gaz", care este parte a sistemului S.A. „Moldovagaz", a fost lipsit de resurse considerabile, în valoare totală de 1 796 431,36 lei, care urmau a fi investită în asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale și în extinderea rețelelor de distribuție.

Conform Dispoziției S.A. „Moldovagaz" nr.15-D din 06.05.2014, S.R.L. „Chișinău-gaz" a fost desemnată ca entitate centrală responsabilă de aprovizionarea tehnico - materială a întreprinderilor afiliate S.A. „Moldovagaz".

În baza Dispoziției menționate supra, S.R.L. „Chișinău-gaz" a încheiat contracte cu întreprinderile afiliate ale companiei S.A. „Moldovagaz" pentru organizarea concursurilor de selectare a celor mai bune oferte privind livrarea de bunuri, lucrări și servicii pentru desfășurarea activităților de bază a întreprinderilor de distribuție a gazelor naturale, inclusiv cu S.R.L. „Edineț-gaz".

C. Obiectul sesizării

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie:

- sintagma ***„pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice"*** *din art. 12 alin. (1) lit. l) al Legii nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică.*

- *sintagma* ***„de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale"*** *din alin. (7) art. 15 al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale.*

Prezenta sesizare se referă la un ansamblu de elemente şi principii conexe cu valoare constituțională, precum principiul garantării dreptului la proprietate privată, legalității certitudinii juridice, principiul clarității şi previzibilității legii.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale Constituției Republicii Moldova

Articolul 1. Statul Republica Moldova

„(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sunt garantate."

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle

„ (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle. În acest scop statul publică şi face accesibile toate legile şi alte acte normative."

Articolul 46. Dreptul la proprietate privată şi protecţia acesteia

„ (1) Dreptul la proprietate privată, precum şi creanţele asupra statului sunt garantate."

Articolul 54. Restrângerea exerciţiului unor drepturi sau al unor libertăţi

„ (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile şi libertățile fundamentale ale omului şi cetățeanului."

Articolul 126. Economia

„ (1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată şi pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă."

Articolul 127. Proprietatea

„ (1) Statul ocroteşte proprietatea.
(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicţie cu interesele societății."

Prevederile relevante ale Codului civil al Republicii Moldova

Articolul 1. Principiile legislaţiei civile

„(1) Legislaţia civilă este întemeiată pe recunoaşterea egalității participanţilor la raporturile reglementate de ea, protecția vieții intime, private şi de familie, recunoaşterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, protecția consumatorului, recunoaşterea inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată şi de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente."

Articolul 501. Garantarea dreptului de proprietate
„ (1) Proprietatea este, în condiţiile legii, inviolabilă.
(2) Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condiţiile legii."

Prevederile relevante ale Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale

Articolul 1 din Protocolul 1. Protecţia Proprietăţii
„1. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică şi în condiţiile prevăzute de lege şi de principiile generale ale dreptului internaţional.

Prevederile relevante ale Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale

Articolul 7. Atribuţiile Agenţiei
„ (1) În domeniul reglementării activităţilor din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licenţiere şi autorizare, Agenţia:
c) monitorizează respectarea de către titularii de licenţe a obligaţiilor stabilite în prezenta lege privind calitatea serviciilor prestate şi performanţa activităţilor desfăşurate, precum şi a altor condiţii stabilite pentru desfăşurarea activităţilor licenţiate;"

Prevederile relevante ale Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative

Articolul 3. Principiile activităţii de legiferare
„(1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:
a) constituţionalitatea;
e) asigurarea transparenţei, publicităţii şi accesibilităţii;
(3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituţiei Republicii Moldova, tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte, principiilor şi normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional. Soluţiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să fie în concordanţă cu legislaţia UE din domeniul respectiv şi să asigure compatibilitatea cu aceasta.
(4) Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care:
b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăşi limitele competenţei instituite prin actul de nivel superior şi nici nu poate contraveni scopului, principiilor şi dispoziţiilor acestuia."

Articolul 45. Dispoziţiile generale
„(2) În cazul actelor normative de importanţă majoră şi al celor cu un conţinut specific, dispoziţiile generale se expun, de regulă, sub formă de principii."

Articolul 54. Limbajul, ortografia şi punctuaţia actului normativ
„(1) Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli:
a) conţinutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar şi concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie şi de punctuaţie;
c) terminologia utilizată este constantă, uniformă şi corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislaţia UE şi în alte instrumente internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;
(5) Dacă o noţiune sau un termen poate avea înţelesuri diferite, în proiect se stabileşte semnificaţia acestuia în context pentru a asigura înţelegerea corectă a noţiunii sau a termenului respectiv şi pentru a evita interpretările neuniforme."

Prevederile relevante ale Legii nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activităţii de întreprinzător.

Articolul 4. Principiile de bază de reglementare a activităţii de întreprinzător
„În sensul prezentei legi, reglementarea activităţii de întreprinzător are loc pe următoarele principii de bază:
a) previzibilitatea reglementării activităţii de întreprinzător;"

Prevederile relevante ale Codului administrativ al Republicii Moldova.

Articolul 10. Actul administrativ individual
„ (1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public."

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale
„ (1) Actele administrative individuale pot fi:
a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;"

Articolul 17. Dreptul vătămat
„Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă."

Articolul 20. Acțiunea în contencios administrativ
„(1) Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod."

Articolul 21. Legalitatea

„ (1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

(2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

(3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege."

Articolul 39. Accesul liber la justiție

„ (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente."

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Motivul principal care stă la baza emiterii de către ANRE a Hotărârii nr.768 din 19.12.2024, **este nerespectarea principiului eficienței maxime la costuri minime, prevăzut la art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale.**

La fel, la data de 19.05.2025, ANRE a depus în instanță referință la acțiunea S.R.L. „Edineț-gaz", conform căreia invocă ca motiv de bază pentru respingerea cererii de chemare în judecată faptul că **în cadrul achizițiilor supuse controlului în speță, nu a fost aplicat principiul eficienței maxime la cheltuieli minime prevăzut la art.12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică.**

Totodată, în răspunsul ANRE din 03.03.2026 la cererea prealabilă depusă de S.R.L. „Edineț-gaz", se invocă că **S.R.L. „Chișinău-gaz" în calitate de titular de licență trebuie să respecte principiul eficienței maxime la cheltuieli minime prevăzut de citez „art.12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale".**

Articolul 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică, prevede că, *„În legătură cu reglementarea activităților în sectoarele energeticii, Agenția pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice ale căror prețuri și tarife sunt reglementate de Agenție, asigurînd lipsa subvențiilor încrucișate."*

Articolul 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale, prevede că, „*Operatorii de sistem, operatorii instalațiilor de stocare, furnizorii care îndeplinesc obligațiile de serviciu public stabilite la art. 89 și 90 sînt obligați să se conducă, în activitatea licențiată, de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze natural și să prezinte Agenției calculele argumentate ale cheltuielilor suportate."*

Astfel, legile în speță per ansamblu și art.12 alin. (1) lit. l) și articolul 15 alin. (7) nu prevede condiții, criterii și procedura clară conform căreia OSD urmează să

decidă cum să aplice principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în procesul de achiziție.

Din aceste considerente solicităm Curții Constituționale să explice criteriile și procedura clară conform căreia OSD urmează să decidă cum să aplice principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în procesul de achiziție.

Astfel, considerăm că, sintagma ***„pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice"*** *din art. 12 alin. (1) lit. l) al Legii nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică* și sintagma ***„de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale"*** *din alin. (7) art. 15 al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale,* contravine art.23 [care stabilește condițiile calității legii] din Constituție în coroborare cu art.1 alin. (3), 46, 54, 126 din Constituție.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că articolul 23 alin. (2) din Constituție, stabilește că statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative. *Prima facie*, Constituția garantează doar accesibilitatea legilor. Prin textele „dreptul ... de *a-și cunoaște* drepturile și îndatoririle" sau „statul *publică și face accesibile* toate legile" Constituția nu stabilește expres că statul are obligația de a-i asigura pe destinatari cu legi clare. Cerința clarității legilor și a actelor normative a fost stabilită prin jurisprudența Curții.

Totodată, Curtea a menționat că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 38 din 8 iulie 2016, § 35; DCC nr. 44 din 22 mai 2017, § 18). Prin urmare, articolul 23 alin. (2) din Constituție (care stabilește condițiile calității legii) nu poate fi aplicat de sine stătător, ci doar dacă este coroborat cu un drept fundamental. În această cauză, indicăm că prevederile contestate ar **restrânge exercițiul dreptului său de a petrece în mod independent și de sine stătător procedurile de achiziție în conformitate cu prevederile legale** – principiu de drept fundamental prevăzut de art. 1 alin.(3) și art.54 din Constituție.

La fel, invocăm că prevederile contestate **ar încălca dreptul la proprietatea privată** – principiu de fundament prevăzută de art. 46 și art.127 din Constituție.

Astfel, în jurisprudența sa, Curtea a interpretat articolul 23 din Constituție prin prisma conceptului de „calitate a legii". Acest concept cuprinde atât accesibilitatea, cât și claritatea legii. Curtea a reținut că pentru ca o lege să corespundă acestor criterii ea trebuie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție implică adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și care oferă garanții împotriva abuzurilor.

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a reținut că o normă este clară, accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, astfel încât să permită oricărei persoane să-și corecteze conduita și să fie capabilă, cu o consiliere adecvată, să prevadă într-o măsură rezonabilă consecințele unei norme (Vistiņš and Perepjolkins v. Letonia, 25 octombrie 2012, § 97; Lekić v. Slovenia, 11 decembrie 2018, § 95).

Totodată, menționăm că în jurisprudența sa, Curtea a reținut că, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure.

Totodată, previzibilitatea legii la acest capitol denotă că, de la bun început când desfășoară procedura de achiziție, OSD trebuie să cunoască care sunt criteriile și procedura clară conform căreia urmează să decidă cum să aplice principiul eficienței maxime la cheltuieli minime.

În lipsa unor criterii clare şi a unei proceduri previzibile, stabilirea acestora depinde doar de discreția ANRE, ceea ce afectează dreptul OSD de a petrece în mod independent și de sine stătător procedurile de achiziție în conformitate cu prevederile legale.

Ținând cont de cele expuse şi în temeiul art. 135 alin. (1) din Constituţie, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituţională şi art. 4 din Codul jurisdicţiei constituţionale,

SOLICITĂM:

1) Declararea neconstituționalității sintagmei ***„pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice”*** *din art. 12 alin. (1) lit. l) al Legii nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică* și a sintagmei ***„de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale”*** *din alin. (7) art. 15 al Legii nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale.*

F. Lista documentelor relevante.

-Copia extrasului eliberat de ASP din 07.05.2026 – 1 filă;
-Copia procurii pe numele reprezentantului întreprinderii – 1 filă;
- Copia cererii prealabile nr. 41/25 din 21.01.2025 – 10 file;
- Copia răspunsului ANRE nr. 06-01/1151 din 03.03.2025 – 10 file;
- Copia cererii de chemare in judecata nr. 151/25 din 27.03.2025 – 14 file;
- Copia referinței ANRE nr. 06-01/2640 din 19.05.2025 – 8 file.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Autorul sesizării declară că informațiile ce figurează în prezenta sesizare sunt exacte.

Director S.R.L. „Edineț-gaz” **Igori Nepeivoda**

Dosarul nr. 3-864/2025
2-25042768-12-3-31032025

ÎNCHEIERE

23 octombrie 2026 mun. Chişinău

Judecătorul Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani, Ina Pruteanu, specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ, studiind cererea reclamantei SRL „Edineț-gaz" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza de contencios administrativ înaintată de SRL „Edineț-gaz" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terț SRL „Chișinău-gaz", privind anularea hotărârii Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 768 din 19 decembrie 2024, în partea pct. 3,

c o n s t a t ă :

La 31 martie 2025, SRL „Edineț-gaz" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terț SRL „Chișinău-gaz", privind anularea hotărârii Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 768 din 19 decembrie 2024, în partea pct. 3.

SRL „Edineț-gaz" a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova în vederea exercitării controlului constituționalității sintagmei „*pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice*" din art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și a sintagmei „*de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale*" din art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale.

În motivarea cererii s-a invocat că prevederile art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, în partea ce vizează principiul eficienței maxime la cheltuieli minime, constituie temeiul juridic în baza căruia Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a emis hotărârea nr. 768 din 19.12.2024, prin care s-a dispus diminuarea cu 1 796 431,36 lei a valorii costurilor materiale aferente SRL „Edineț-gaz", la actualizarea ulterioară a tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale. Reclamanta a susținut că hotărârea contestată este unilaterală, neîntemeiată, nejustificată și arbitrară, iar prevederile legale menționate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei de contencios administrativ. În acest context, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmelor respective, în vederea verificării conformității acestora cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 230 din Codul administrativ, *încheierile judecătoreşti care se motivează se emit în procedură scrisă*. Dacă consideră necesar, instanţa de judecată citează participanţii la proces.

Analizând criteriile pe care trebuie să le îndeplinească excepția de neconstituționalitate, judecătorul consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale a Republicii Moldova din considerentele ce urmează.

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, s-a constatat că pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Înalta Curte a statuat că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art.12[1] din Codul de procedură civilă, (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(4) Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Criteriile pe care instanța urmează să le verifice la ridicarea excepției de neconstituționalitate rezidă din prevederile art. 12^1 din Codul de procedură civilă, și anume:

1. Cererea de chemare în judecată a fost acceptată în modul prevăzut de lege.

Codul administrativ nu reglementează instituția primirii pe rol a acțiunilor în contencios administrativ, or, acțiunea în contencios administrativ este acceptată odată cu depunerea acțiunii. În speță, se constată că acțiunea a fost depusă de SRL „Edineț-gaz" la 31 martie 2025. Judecătorul la această etapă nu a constatat niciunul din temeiurile prevăzute la art. 207 din Codul administrativ pentru a considera acțiunea inadmisibilă.

Astfel, judecătorul consideră că este întrunită prima condiție.

2. Obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

În speță, se solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice" din art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și a sintagmei „de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale" din art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale.

Conform art. 2, art. 6 lit. b) și art. 10 alin. (1) al Legii nr. 100/22.12.2017 cu privire la actele normative, legea organică este actul normativ adoptat de Parlament care reprezintă o dezvoltare a normelor constituționale și poate interveni în domeniile expres prevăzute de Constituție.

Prin urmare, obiectul excepției în prezenta cauză intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, care stabilește că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului.

Judecătorul consideră că este întrunită a doua condiție.

3. Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.

Excepția de neconstituționalitate în prezenta cauză este ridicată de reprezentantul reclamantei SRL „Edineț-gaz".

Judecătorul consideră că este întrunită a treia condiție.

4. Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Judecătorul constată că prevederile art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale, urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, or în actul administrativ contestat de către reclamantă în prezenta cauză, autoritatea publică pârâtă face referire la nerespectarea principiului eficienței maxime la cheltuieli minime.

Judecătorul consideră că este întrunită a patra condiție.

5. Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Verificând jurisprudența Curții Constituționale, judecătorul a constatat că nu există nicio hotărâre prin care Curtea Constituțională s-a expus asupra constituționalității sintagmelor din normele menționate.

Respectiv, judecătorul consideră că este întrunită a cincea condiție.

Astfel, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate întrunește condițiile prevăzute la art. 12[1] din Codul de procedură civilă, din care motive judecătorul consideră necesar de a sesiza Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

În lumina celor menționate supra și în conformitate cu art. 2, 195, 230 din Codul administrativ, art. 12[1], 269-270 din Codul de procedură civilă, judecătorul

d i s p u n e :

Se admite cererea înaintată de reclamanta SRL „Edineț-gaz" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza de contencios administrativ intentată de SRL „Edineț-gaz" împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, terț SRL „Chișinău-gaz", privind anularea hotărârii Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 768 din 19 decembrie 2024, în partea pct. 3.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei „pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime și supraveghează respectarea acestuia de către întreprinderile energetice" din art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și a sintagmei „de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în condițiile asigurării siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale" din art. 15 alin. (7) din Legea nr. 108 din 27 mai 2016 cu privire la gazele naturale.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere, sesizarea reclamantei SRL „Edineț-gaz" și copia acțiunii de contencios administrativ.

Ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunţarea Curţii Constituţionale asupra excepţiei de neconstituţionalitate se amână pledoariile.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Judecătorul Ina Pruteanu

Copia corespunde originalului.
Judecătorul Ina Pruteanu